13 de gener: Sant Hilari de Poitiers, bisbe i doctor de l'Església

Text de l'Evangeli (*Mt* 5,13-19): En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal perd el gust, amb què la tornaran salada? Ja no és bona per a res, sinó per a llençar-la fora i que la gent la trepitgi. Vosaltres sou la llum del món. No es pot amagar un poble posat dalt d'una muntanya, i ningú no encén una llàntia per posar-la sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa. Que brilli igualment la vostra llum davant la gent; així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel».

»No us penseu que vinc a desautoritzar els llibres de la Llei i dels Profetes. No vinc a desautoritzar-los, sinó a completar-los. Us ho dic amb tota veritat: Mentre durin el cel i la terra, no passarà per alt ni la lletra més menuda, ni el tret més insignificant dels llibre de la Llei. Tot es complirà. Per tant, aquell que deixi de complir un dels manaments més petits, i ensenyi als altres a fer el mateix, serà tingut pel més petit en el Regne del cel; però aquell que els compleixi, i ensenyi a fer-ho, serà tingut per gran en el Regne del cel».

«Vosaltres sou la llum del món»

Mn. Antoni CAROL i Hostench
(Sant Cugat del Vallès, Barcelona, Espanya)

Avui elevem la nostra ànima en adoració a Qui és la font de la saviesa. Sí, volem agrair-li les llumeneres que Ell ha inspirat per a la maduració de la nostra fe. Avui celebrem un d'aquests fars de l'antigor: sant Hilari de Poitiers, bisbe, conegut com l'Atanasi d'Occident. Tal com prega l'himne "Aeterne Sol", «aquest home benaurat, un més del cor dels Doctors, es distingeix per la seva claredat de doctrina».

Sant Hilari destaca per la defensa i afirmació de la divinitat de Nostre Senyor Jesucrist, en aferrissada oposició als arrians que negaven aquesta veritat de fe. Assumpte fonamental, perquè si el Crist no és Déu, aleshores, en què ens aprofita el seu sacrifici a la Creu?; si no és Déu, què és el que rebem a l'Eucaristia?; si no és Déu, qui em garanteix la resurrecció? En fi, si Jesús no és Déu —amb totes les de la llei— aleshores és endebades la nostra fe i romanem encara en el nostre pecat, tal como diria sant Pau

(cf. 1Co 15,17).

El tema no era fàcil en aquell temps de controvèrsia teològico-trinitària. Sens dubte, la generació apostòlica interioritzà per a sempre el manament apostòlic del Senyor d'anar arreu del món, tot batejant la gent en el nom del Pare, i del Fill, i de l'Esperit Sant (cf. Mt 28,19). Però, qüestió molt distinta seria la de aprofundir —sens diluir— el misteri de la Santíssima Trinitat, per tal d'arribar a formular-lo tal com el preguem en els jorns festius (Credo de Nicea-Constantinoble).

Sant Hilari és un fi precursor del nostre Credo: «Vós, el Déu etern, sou el Pare del Déu etern unigènit; vós sou l'únic no engendrat, i el Senyor Jesucrist és l'únic engendrat per vós des de tota l'eternitat, sens negar, per això, la unicitat divina, ni deixar de proclamar que el Fill ha estat engendrat per vós; vós sou un sol Déu, tot confessant, alhora, que el qui ha nascut de vós, Pare, Déu vertader, és també Déu vertader com vós» (del "Tractat sobre la Trinitat").

Pensaments per a l'Evangeli d'avui

- «Feu, Senyor que em mantingui sempre fidel a allò que vaig professar en el símbol de la meva regeneració quan vaig ser batejat en el Pare, en el Fill i en l'Esperit Sant. Feu que us adori, Pare nostre, i, juntament amb Vós, al vostre Fill; que sigui mereixedor del vostre Esperit Sant, que procedeix de Vós a través del vostre Unigènit. Amén» (Sant Hilari de Poitiers).

- «Sant Hilari desenvolupa tota la seva teologia trinitària partint de la fórmula del baptisme que ens va donar el Senyor mateix: 'En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant'. Al final del seu tractat sobre la Trinitat, demana la gràcia de mantenir-se sempre fidel a la fe del baptisme» (Benet XVI)

- «La Llei evangèlica "completa", afina, supera i duu a la perfecció la Llei antiga. En les benaurances completa les promeses divines tot elevant-les i ordenant-les al "Regne del cel". S'adreça als qui estan disposats a acollir amb fe aquesta esperança Nova (...)» (Catecisme de l'Església Catòlica, nº 1.967)